

Pensioenitems

Actuele pensioeninformatie
voor klanten van AZL

Nummer 1 – januari/februari 2025

Inhoud

Hoofdstuk

Ontwikkelingen Wet toekomst pensioenen
Ontwikkelingen rondom schijnzelfstandigheid
Kort nieuws

Pagina

3
7
8

Uitgever

AZL N.V. | K.v.K. 1404 79 14
Postbus 4471, 6401 CZ Heerlen
+31 (0)88 116 2000
www.azl.eu

Vormgeving AZL N.V.

Redactie Maurice Sarton, Stefan Bemelmans
Fotografie Shutterstock.com, AZL N.V.
Illustraties AZL N.V.

Oude(re) uitgaven van de Pensioenitems en
andere publicaties kunt u raadplegen via:
www.azl.eu/kennis/pensioenitems

Ontwikkelingen Wet toekomst pensioenen

In deze vaste rubriek nemen wij u graag mee in de ontwikkelingen in de Wet toekomst pensioenen bij de transitie naar het nieuwe pensioenstel. Wij melden u de volgende ontwikkelingen.

Voortgangsrapportage monitoring Wet toekomst pensioenen

Gedurende de transitieperiode publiceert de minister voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid ieder half jaar een voortgangsrapportage. De tweede voortgangsrapportage is op 30 januari jl. gepubliceerd. Deze volgt op de voortgangsrapportage van 19 juni 2024 waarbij wij in Pensioenitems 2024, nummer 4, stil stonden. De tweede voortgangsrapportage beschrijft de actuele stand van zaken omtrent de voortgang van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Figuur 1 geeft daarbij schematisch weer op welk moment de transitieperiode zich momenteel bevindt.

De voortgangsrapportage is gebaseerd op de transitie-monitor, de deelnemersmonitor, het op 14 januari jl. uitgebrachte advies van de regeringscommissaris transitie pensioenen, de informatie van toezichthouders DNB en AFM en gesprekken met het pensioenveld.

Haalbaarheid mijlpalen transitieperiode

De regeringscommissaris merkt daarbij ten eerste op dat de doorlooptijd van het transitieproces relatief lang was. Ten tweede dat de beoordeling van de implementatie- en communicatieplannen door de toezichthouders een intensief traject was tussen de pensioenfondsen en de toezichthouders. De minister concludeert dat de doorlooptijd korter moet, om de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel tijdig te kunnen maken.

Mede gelet op het advies van de regeringscommissaris van 4 september 2024 en de toezegging aan de Eerste Kamer om de uiterste transitietermijn te verlengen naar 1 januari 2028, is er volgens de minister voldoende tijd om de transitie zorgvuldig te doorlopen.

Met name het leren van ervaringen die eerder en/of door anderen zijn opgedaan, vormen een belangrijke succesfactor om de transitie tijdig te realiseren. Voor circa 92,5% van de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden, waarvan de pensioenregeling wordt uitgevoerd door een pensioenfonds, is het transitieplan afgerond.

De minister bevestigt nogmaals dat hij voornemens is de uiterste inleverdatum van deze plannen door pensioenfondsen te dynamiseren. De minister doet dit in navolging van het tussentijds advies van de regeringscommissaris om onder andere de piekbelasting als gevolg van het indienen van alle implementatieplannen op één datum te voorkomen. Daarnaast zegt de minister toe om er samen met betrokken partijen voor te zorgen dat eventuele knelpunten voortvarend kunnen worden verholpen.

Figuur 1: transitiefases

Inzicht gemaakte keuzes en voortgang transitie

De voornoemde documenten bevatten een aantal analyses over de tot nu toe gemaakte keuzes bij de pensioenregeling en de voortgang van de transitie. De belangrijkste gegevens hebben wij op een rij gezet.

- Per 1 januari 2025 hebben de eerste drie pensioenfondsen de stap gezet naar het nieuwe pensioenstelsel: de nieuwe pensioenregeling is gestart en de opgebouwde en de ingegane pensioenen zijn ingevaren. Hierbij zijn voor alle betrokken partijen voortschrijdende inzichten en leereffecten opgetreden:
- De Pensioenfederatie geeft aan dat het goed is om te investeren in de stakeholders door bijvoorbeeld bijpraatsessies, korte lijnen, goede afspraken over rollen en verantwoordelijkheden en door transparant te zijn over de complexiteit van de operatie.
- DNB concludeert dat het wet- en regelgevingskader een goede basis is gebleken voor de transitie, en dat op onderdelen is ingespeeld op gewenste verduidelijking met lagere regelgeving. Daarnaast constateert DNB dat de benodigde aanpassing van IT-systemen een omvangrijke klus blijkt.
- DNB, de Pensioenfederatie en SZW hebben inmiddels een stappenplan gepubliceerd voor onderbouwing van de evenwichtigheid van de transitie
- AFM constateert nog diverse verbeterpunten rondom communicatie.

Transitietermijnen

Op 20 december 2024 heeft minister Van Hijum (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) een concept voorgelegd aan de Tweede Kamer voor aanpassing van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling. Hierin neemt de minister de termijnen voor de transitie op:

Mijlpalen in transitieperiode	Indiening transitieplan: 1 januari 2025 ; Indiening implementatieplan: 1 juli 2025 voor pensioenfondsen die voor 1 juli 2026 overgaan en uiterlijk 12 maanden voor de beoogde overgang op uitvoering van een gewijzigde pensioenovereenkomst wanneer deze beoogde overgang op of na 1 juli 2026 is.
Compensatieperiode	De compensatieperiode eindigt uiterlijk op 31 december 2036 .
Maximale omvang solidariteitsreserve of risicodelingsreserve na afwijking van de artikelen 10d of 10e van de Pensioenwet	De eis van de maximale omvang van de solidariteitsreserve of risicodelingsreserve van 15% geldt, na afwijking van de artikelen 10d of 10e van de Pensioenwet, op 1 januari 2037 of zoveel eerder als de omvang van de reserve maximaal 15% is gaan bedragen.
Indienen overbruggingsplan	Een pensioenfonds dat voor 1 juli 2026 overgaat op uitvoering van een gewijzigde pensioenovereenkomst en dat op 1 juli 2025 geen implementatieplan heeft ingediend bij de toezichthouder, kan voor dat jaar en de daaropvolgende jaren gedurende de transitieperiode geen overbruggingsplan indienen. Een pensioenfonds dat op of na 1 juli 2026 overgaat op uitvoering van een gewijzigde pensioenovereenkomst en dat uiterlijk 12 maanden voor deze beoogde overgang geen implementatieplan heeft ingediend bij de toezichthouder, kan voor dat jaar en de daaropvolgende jaren gedurende de transitieperiode geen overbruggingsplan indienen.
Beschrijving financiële situatie pensioenfondsen	In het overbruggingsplan beschrijft het pensioenfonds de financiële situatie van het pensioenfonds in de periode tot het pensioenfonds overgaat tot collectieve waardeoverdracht maar uiterlijk op 1 januari 2028 .
Indienen herstelplan	Een pensioenfonds dient het herstelplan in binnen drie maanden na de daarvoor genoemde tijdstippen.
Indienen overbruggingsplan	Het pensioenfonds dient het overbruggingsplan in: 1°. in het jaar 2023: uiterlijk 1 september 2023 ; 2°. in het jaar 2024: uiterlijk 1 juli 2024 ; 3°. in het jaar 2025: uiterlijk 1 juli 2025 .

Looptijd overbruggingsplan	Het overbruggingsplan heeft steeds een looptijd tot het tijdstip waarop het pensioenfonds verwacht over te gaan tot collectieve waardeoverdracht maar eindigt niet later dan op 1 januari 2028 .
Start deelneming deelnemer (overgangsrecht progressieve premie)	Om een staffel met een leeftijdsafhankelijk premiepercentage te blijven hanteren na transitie moet de deelneming van de deelnemer uiterlijk op 31 december 2027 zijn aangevangen.
Wijziging pensioenovereenkomst (overgangsrecht progressieve premie)	De mogelijkheid om een staffel met een leeftijdsafhankelijk premiepercentage te blijven hanteren na transitie, is van toepassing indien op of na 1 januari 2028 de pensioenovereenkomst zodanig wordt gewijzigd dat de door of voor een deelnemer verschuldigde premie niet langer een met de leeftijd oplopend premiepercentage bedraagt, maar een voor alle deelnemers gelijk premiepercentage.
Uiterste overgangstijdstip nabestaandenpensioen	Het uiterste overgangstijdstip voor het nabestaandenpensioen is 1 januari 2028 .
Recht op premievrije voortzetting vanwege arbeidsongeschiktheid	Het recht op premievrije voortzetting vanwege arbeidsongeschiktheid is uiterlijk op 31 december 2029 ontstaan.
Overgangsrecht gewijzigde pensioenovereenkomst	De uiterste datum waarop de Pensioenwet, zoals die luidde op de dag voor het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen, nog van toepassing is op pensioenuitvoerders die nog niet zijn overgegaan op een gewijzigde pensioenovereenkomst is 31 december 2027 .

Kamervragen omtrent transitie van pensioenfondsen

Aan zowel minister Van Hijum van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, als staatssecretaris Van Oostenbruggen van Financiën, zijn vragen gesteld in verband met de transitie van pensioenfondsen. Hieronder gaan wij in op enkele vragen en antwoorden.

Minister van Hijum

- Op de vraag of de minister het ermee eens was dat de toezichthouders een inwaarverzoek niet hadden mogen goedkeuren, antwoordde hij dat een minister geen bevoegdheid heeft om inhoudelijk iets te vinden van het invaren van een specifiek fonds.
- Een kamerlid wilde weten of hij het ermee eens was dat de AFM pas een communicatieplan kan goedkeuren, nadat de AFM heeft vastgesteld dat de

voorgestelde communicatie ook afdoende, representatief en met goed resultaat vooraf getoetst is bij deelnemers. Volgens de minister kijkt de toezichthouder of de pensioenuitvoerder de informatie bij de deelnemers heeft getoetst.

- De vraag is gesteld of de minister de mening deelt dat het onacceptabel is dat deelnemers bij invaren per 1 januari 2025 pas in het tweede kwartaal de definitieve bedragen doorkrijgen. Door voor te schrijven dat deelnemers de transitie-informatie tijdig moeten ontvangen, hebben pensioenfondsen volgens de minister ruimte om de transitie-informatie vast te stellen en de juiste afweging daarbij te maken.
- Op de vraag of de minister kon bevestigen dat een deelnemer niet kan controleren hoe zijn persoonlijke pensioenpot is berekend, antwoordde de minister dat

deelnemers dat inderdaad niet kunnen, maar de resultaten wel kunnen voorleggen aan een financieel adviseur met financiële en actuariële kennis en dat ze altijd inzage in de individuele berekeningen kunnen vragen en na kunnen vragen hoe die tot stand is gekomen.

Staatssecretaris Van Oostenbruggen

- In de Kamerbrief van 18 december 2024 meldde de staatssecretaris enkele fiscale knelpunten bij invaren. De uitkering van ingevaren prepensioenen en tijdelijke ouderdomspensioenen zou na invaren niet fiscaal zijn toegestaan, omdat de fiscale wetgeving die niet meer kent. Ook zou een wezenpensioen na invaren niet meer kunnen worden uitgekeerd tot de eindleeftijd uit het pensioenreglement, op grond waarvan het wezenpensioen

is opgebouwd, omdat de eindleeftijd op 25 jaar is gesteld.

- De staatssecretaris bevestigt dat als de fiscale wetgeving niet wordt aangepast, deze pensioenen niet meer zouden voldoen aan het fiscale kader.
- Op de vraag of er meer fiscale knelpunten bekend zijn, antwoordde de staatssecretaris dat er geen andere knelpunten bekend zijn.
- Gevraagd werd of de staatssecretaris kan aangeven wie aansprakelijk is voor de juridische risico's, als de fiscale wetgeving niet wordt aangenomen. Volgens de staatssecretaris zullen de Pensioenwet, de Wet verplichte beroepspensioenregeling en de Invoerings- en aanpassingswet Pensioenwet moeten worden aangepast, als de reparatiewetgeving niet wordt aangenomen.

Invaren beschikbare premiereregelingen

Op 24 december 2024 is in de Staatscourant 2024, nr. 42208 de aanpassing van de Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling gepubliceerd. Deze aanpassing heeft betrekking op pensioenfondsen die voor de transitie een beschikbare premiereregeling uitvoeren naast een uitkeringsregeling en pensioenfondsen die slechts een beschikbare premiereregeling uitvoeren. Voor de eerste categorie is daarin de toepassing van de standaardregel verduidelijkt. Voor pensioenfondsen die slechts een beschikbare premiereregeling uitvoeren met variabele uitkeringen is verduidelijkt dat het kapitaal voor en na toepassing van de standaardregel gelijk blijft.

Stappenplan onderbouwing evenwichtige transitie door pensioenfondsen die beogen in te varen

Onder deze naam heeft De Nederlandsche Bank (DNB) op 4 februari 2025 een good practice gepubliceerd. Volgens DNB blijkt uit ervaringen van de eerste pensioenfondsen die pensioenaanspraken en -rechten invaren dat ze behoefte hebben aan nadere guidance. Die guidance kan dan gebruikt worden bij de onderbouwing van de evenwichtigheid van de transitie. De good practice geeft handvatten waarmee pensioenfondsen gestructureerd invulling kunnen geven aan de eisen die de wet stelt aan de onderbouwing van de evenwichtigheid van de transitie. Het stappenplan kan helpen kwetsbaarheden te identificeren in de onderbouwing van de evenwichtigheid.

Dit stappenplan bevat de volgende stappen:

- Stap 1: Verkrijgen duidelijkheid over de opdracht van sociale partners en/of van het transitieplan
- Stap 2: Vastlegging raamwerk evenwichtige transitie
- Stap 3: Vaststelling betrouwbaarheid en verklaring van transitie-effecten
- Stap 4: Onderbouwing evenwichtigheid
- Stap 5: Weging en oordeel evenwichtige invulling
- Stap 6: Invaarmelding en rol DNB
- Stap 7: Monitoring na invaarbesluit

Wijziging van de Pensioenwet in verband met de verlenging van de transitieperiode naar het nieuwe pensioenstelsel

De behandeling door de Tweede Kamer van dit wetsvoorstel stond gepland in januari 2025. Maar nadat de Kamerleden Joseph (NSC), Omtzigt (NSC) en Vermeer (BBB) op 21 januari een amendement hadden ingediend, is besloten de Raad van State eerst om advies te vragen. Ondertussen is het amendement op 13 februari jl. gewijzigd. De behandeling door de Tweede Kamer staat bij schrijven van dit artikel gepland op 24 maart 2025.

Inhoud amendement

Een pensioenfonds mag invaren als

- de mogelijkheid van individueel bezwaar tegen invaren is geboden aan (gewezen) deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden,
- of
- goedkeuring is verkregen.

Goedkeuring

Uiterlijk vier weken voor de transitiedatum moet de goedkeuring voor invaren zijn verkregen en gemeld aan DNB. Minstens 30% van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden moet hebben gereageerd. Goedkeuring is vereist van meer dan de helft van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden die hebben gereageerd. Zonder goedkeuring is invaren niet mogelijk.

Toepassing

Voor pensioenfondsen die na 1 juli 2025 invaren, geldt als voorwaarde dat zij de mogelijkheid van bezwaar bieden of toestemming voor invaren verkrijgen.

Ontwikkelingen rondom schijnzelfstandigheid

In Pensioenitems 2024, nummer 6, stonden wij er bij stil dat de Belastingdienst vanaf 1 januari 2025 weer is gaan handhaven op de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (Wet DBA). Op 3 februari 2025 heeft staatssecretaris Van Oostenbruggen van Financiën antwoorden gegeven op een aantal Kamervragen daarover. Wij geven de inhoud daarvan hieronder weer.

Sinds 1 januari 2025 gelden weer de normale regels voor het opleggen van correctieverplichtingen en naheffingsaanslagen. De Belastingdienst hoeft vanaf 1 januari 2025 niet eerst een aanwijzing te geven, maar kan meteen correctieverplichtingen en naheffingsaanslagen loonheffingen opleggen. In 2024 kon de Belastingdienst alleen nog correctieverplichtingen en naheffingsaanslagen loonheffingen opleggen over het verleden (met een maximum van vijf jaar) als er sprake was van kwaadwillendheid. Als er geen sprake was van kwaadwillendheid, dan gaf de Belastingdienst een aanwijzing.

De Belastingdienst zal met terugwerkende kracht corrigeren tot uiterlijk 1 januari 2025, de datum van de opheffing van het handhavingsmoratorium. Hierdoor is sprake van een ingroeimodel tot 2030 en kan de Belastingdienst pas weer in 2030 tot maximaal vijf jaar terug correcties opleggen. Indien sprake is van kwaadwillendheid, of als een eerder gegeven aanwijzing niet in voldoende mate is opgevolgd, kan er worden gecorrigeerd en nageheven tot het moment waarop sprake was van kwaadwillendheid dan wel tot het moment dat de Belastingdienst de aanwijzing heeft gegeven, met een maximum van vijf jaren terug.

Naar aanleiding van de motie Aartsen c.s. zorgt de Belastingdienst in 2025 voor een zachtere landing. Dit betekent dat de Belastingdienst in 2025 het risicogerichte toezicht op schijnzelfstandigheid in beginsel start met een bedrijfsbezoek. Daarnaast worden er over 2025 geen bestuurlijke boetes opgelegd, in lijn met de motie Flach-Aartsen. Vanaf 1 januari 2026 gelden echter weer de normale regels voor het opleggen van bestuurlijke boetes.

Kort nieuws

Afkoopgrens, franchise en maximum pensioengevend salaris 2025

De grens van een klein pensioen is voor 2025 gesteld op € 613,52 (2024: € 592,51). Dat staat in het besluit van 17 december 2024, nr. 2024-0000934371 (*Stcrt.* 2024: 42409).

De Belastingdienst heeft de AOW-franchise voor 2025 vastgesteld op € 18.475,00 (2024 € 17.545,00).

Het maximum pensioengevend salaris volgens de Wet op de loonbelasting 1964 is voor 2025 gelijk aan dat van 2024: € 137.800,00. Het maximum zal ook in 2026 niet worden aangepast. Dit volgt uit een amendement (Kamerstukken II 2024-2025, 36602 nr. 90) dat is aangenomen tijdens de behandeling van het Belastingplan 2025.

Aftrek van voorbelasting bij bedrijfstakpensioenfondsen

In een zaak van de Rechtbank Noord-Holland (ECLI:NL:RBNHO:2024:9007) stond de vraag centraal of een bedrijfstakpensioenfonds recht heeft op aftrek van de omzetbelasting. Het betreft in het bijzonder de omzetbelasting die in rekening is gebracht door het bedrijf waaraan het bedrijfstakpensioenfonds de pensioenuitvoering heeft opgedragen (de voorbelasting).

De rechtbank oordeelt dat het bedrijfstakpensioenfonds geen recht heeft op aftrek van voorbelasting. Dit komt doordat de activiteiten van het bedrijfstakpensioenfonds voornamelijk bestaan uit het beheren van pensioenregelingen, wat wordt gezien als een vrijgestelde prestatie onder de btw-wetgeving.

Hierdoor kan het pensioenfonds de omzetbelasting die het betaalt op zijn kosten niet aftrekken als voorbelasting.

Vaste indexatie ingegaan partnerpensioen bij overlijden voor pensioendatum en wezenpensioen

Op grond van artikel 18d, zesde lid, Wet Loonbelasting 1964 kunnen een ingegaan partnerpensioen bij overlijden voor pensioendatum en een ingegaan wezenpensioen, de maxima van respectievelijk de artikelen 18b en 18c Wet Loonbelasting 1964 overstijgen voor zover dat het gevolg is van het aanpassen van het pensioen aan loon- of prijsontwikkelingen (indexatie).

Het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen van de Belastingdienst geeft in V&A 25-001 aan dat het toezeggen van een vaste indexatie is toegestaan indien deze een redelijke benadering is van de loon- of prijsindexatie over toekomstige jaren. Dit betekent dat vaste indexatie alleen kan worden toegezegd voor toekomstige jaren en niet hoger mag zijn dan 3%. Daarnaast kan vaste indexatie dienen als maatstaf voor inhaalindexatie over vroegere jaren, mits deze al in de pensioenregeling was opgenomen. Vaste indexatie kan tot slot niet eenmalig of over enige jaren worden toegezegd om overschotten of saldi te verdelen.

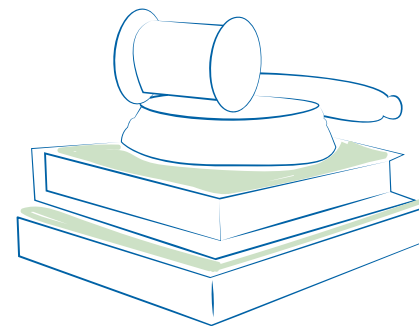
Vaste indexatie voorwaardelijk of onvoorwaardelijk zijn, waarbij voorwaardelijke indexatie alleen is toegestaan als de financiële middelen van de pensioenuitvoerder voldoende zijn. Voorwaardelijke indexatie die afhankelijk is van andere voorwaarden, zoals een besluit van de werkgever of het pensioenfondsbestuur, is fiscaal niet toegestaan.

Fiscale mogelijkheden invoeren nieuwe premieregeling met progressieve premiestaffel na 1 juli 2023

Het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen van de Belastingdienst geeft in V&A 25-002 aan dat het binnen de fiscale pensioenregels ook na het invoeren van de Wet toekomst pensioenen mogelijk is om een nieuwe premieregeling in te voeren met een leeftijdsafhankelijke progressieve premiestaffel. Voorwaarde is dan wel dat het hoogste premiepercentage van de premiestaffel niet hoger is dan het maximale premiepercentage van artikel 18a, eerste lid, Wet Loonbelasting 1964.

Eerbiedigende werking

In artikel 38r Wet Loonbelasting 1964 is eerbiedigende werking onder voorwaarden opgenomen voor beschikbare premieregelingen met een progressieve premiestaffel bij verzekeraars ondergebrachte uitkeringsovereenkomsten met een met de leeftijd oplopend premiepercentage. Deze eerbiedigende werking geldt echter alleen voor op 30 juni 2023 bestaande pensioenregelingen die voldoen aan de in artikel 38r Wet Loonbelasting 1964 gestelde voorwaarden.

Nog geen aanpassing verslagstaten ESG

Eind 2024 heeft De Nederlandsche Bank een uitbreiding van de verslagstaten ter consultatie voorgelegd. Het betrof allereerst een nieuwe verslagstaat K211 'Reductiedoelstellingen' met informatie over CO₂-reductie doelstellingen per activaklasse. Ten tweede gaat het om een nieuwe verslagstaat K212 'Aangehouden beleggingen' met informatie over ESG-kenmerken om klimaattransitierisico's in kaart te brengen voor pensioenfondsen.

DNB onderzoekt eerst de aandachtspunten uit de reacties van de consultatie, voordat tot invoering wordt overgegaan.

DNB en klimaat- en milieu risico's

DNB heeft de 'Gids voor de beheersing van klimaat- en milieurisico's' gepubliceerd ter consultatie. Daarin staan nieuwe good practices voor de beheersing van deze risico's. Tot en met 26 maart 2025 kan hierop worden gereageerd.

DORA

Vanaf 17 januari jl. moeten financiële instellingen, waaronder ook pensioenfondsen, de 'Verordening betreffende digitale operationele weerbaarheid voor de financiële sector' naleven. Deze verordening staat ook wel bekend als de Digital Operational Resilience Act (DORA). De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten vragen het informatieregister op bij financiële instellingen. De AFM in februari 2025 en DNB vanaf 1 april 2025. In het register moeten financiële instellingen informatie geven over ICT-dienstverleners waarvan zij diensten betrekken.

DNB en AFM moeten deze informatie uiterlijk 30 april 2025 hebben doorgegeven aan de Europese toezichthouders. Die hebben dan inzicht in wie kritieke dienstverleners zijn.

Geen langere termijn voor informatie over invaren

Een bedrijfstakpensioenfonds verschaft gepensioneerden informatie over de nieuwe pensioenregeling in verband met de Wet toekomst pensioenen en invaren van het pensioen, een maand voor de overgang. In kort geding eiste een gepensioneerde de opschorting van het invaren van zijn pensioen met ruim twee maanden. Hij heeft meer tijd nodig om de berekeningen te laten controleren en om advies te vragen bij derden. Bovendien heeft de wetgever geen termijn voorgeschreven, wat volgens hem een schending van zijn eigendom is.

Afwijzing eis

Op 27 december 2024 wees de rechter (ECLI:NL:RBROT:2024:13102) de vordering van deze gepensioneerde af.

Dat de wet slechts voorschrijft dat de informatie 'tijdig' moet zijn verstrekt, vindt de rechter genoeg. Dat de wet geen termijn voorschrijft levert daarom volgens de rechter op zich geen schending van de eigendom op.

Bij de bepaling of de informatieverstrekking tijdig is, neemt de rechter in acht dat de AFM de termijn van een maand voorschrijft, en dat een wetsvoorstel in de maak is dat die termijn gaat voorschrijven. Omdat uit andere wetgeving en verdragen en protocollen daarbij geen andere termijn valt af te leiden, vindt de rechter een maand tijdig.

Verder vindt de rechter dat tegenover het belang van de gepensioneerde om informatie te controleren, het belang staat van het pensioenfonds en andere gepensioneerden om invaren niet uit te stellen, onder andere wegens de kosten die daarmee gemoeid zijn. Omdat de gepensioneerde ook na invaren nog vragen omtrent de berekeningen kan stellen, weegt de rechter het belang van het pensioenfonds zwaarder.

Aanbevelingen risicopreferentie-onderzoek

In 2024 heeft de Autoriteit Financiële Markten een onderzoek gedaan naar risicopreferentie-onderzoeken die pensioenfondsen bij hun deelnemers uitvoeren. Naast de Voorlopige leidraad risicopreferentie-onderzoek is de AFM met aanbevelingen gekomen waarvan de belangrijkste zijn;

1. leg respondenten alleen geschikte vragen voor over afweging risico/rendement
2. maak de uitvraag niet onnodig complex
3. leg het risicopreferentie-onderzoek goed vast
4. zorg dat het resultaat van het risicopreferentie-onderzoek afleidbaar is uit gegeven antwoorden.

Tegenrekening voor derivatentransacties

Op 24 december 2024 is in werking getreden de 'Verordening tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 648/2012, (EU) nr. 575/2013 en (EU) 2017/1131 voor wat betreft maatregelen ter beperking van buitensporige blootstellingen aan centrale tegenpartijen uit derde landen en ter verbetering van de efficiëntie van de clearingmarkten in de Unie'.

Deze verordening is ook wel bekend als ‘European Market Infrastructure Regulation’ (EMIR 3). Voor bepaalde transacties zijn ook pensioenfondsen verplicht een rekening aan te houden bij een Europese tegenpartij. Zij moeten daarvan melding doen bij de Nederlandsche Bank en de Europese toezichthouder. Indien gebruik wordt gemaakt van niet-Europese tegenpartijen, moet daarover gerapporteerd worden aan DNB.

‘Overwerk’ of ‘meeruren’

Deeltijdwerkers krijgen in een aantal gevallen recht op vergoeding van overwerk, indien zij meer uren werken dan het aantal voltijduren. In een aantal arresten heeft het Europese Hof van Justitie bepaald dat dat in strijd is met de ‘raamovereenkomst inzake deeltijdarbeid’, die is opgenomen in de bijlage bij de ‘Richtlijn 97/81/EG betreffende de door de Unice, het CEEP en het EVV gesloten raamovereenkomst inzake deeltijdarbeid’.

In geval het aantal vrouwelijke deeltijdwerkers meer bedraagt dan het aantal mannelijke voltijdarbeiders kan er ook nog sprake zijn van indirecte discriminatie naar geslacht, waarvoor geen rechtvaardigingsgrond bestaat. Dat is in strijd met 157 van het ‘Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie’ en artikel 2, lid 1, onder b), en artikel 4, eerste alinea, van de ‘Richtlijn 2006/54/EG van 5 juli 2006 betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke kansen en gelijke behandeling van mannen en vrouwen in arbeid en beroep’. Het Europese Hof van Justitie heeft dat onder andere bepaald in de arresten van 19 oktober 2023 (C-660/20 en 29 juli 2024 ECLI:EU:C:2024:637).

In eerste instantie spelen dit soort vorderingen in de arbeidsrelatie. Het is echter niet uitgesloten dat dit vraagstuk ook uitstraling krijgt naar pensioenuitvoerders,

bijvoorbeeld als in het pensioenreglement bepalingen omtrent overwerkvergoedingen en meerwerkuren zijn opgenomen.

Geen eigen strategie pensioenfondsen

Tweede Kamerlid Van der Werff (D66) heeft het initiatiefvoorstel voor de ‘Wet eigen strategie pensioenfondsen’ ingetrokken. Het voorstel stelde het advies van het verantwoordingsorgaan of belanghebbendenorgaan verplicht voor de wijze waarop in het beleggingsbeleid rekening wordt gehouden met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen. Afwijkingen van het advies moesten volgens het voorstel gemotiveerd zijn opgenomen in het bestuursverslag. Verder schreef het voorstel verkiezingen voor van leden van het verantwoordingsorgaan of belanghebbendenorgaan.

De toekomst van het arbeidsongeschiktheidsstelsel

Omdat het kabinet constateerde dat het arbeidsongeschiktheidsstelsel onder druk staat heeft het de Onafhankelijke Commissie Toekomst Arbeidsongeschiktheidsstelsel (OCTAS) ingesteld om advies te geven over dit stelsel. In het eindrapport van 29 februari 2024 schetste OCTAS drie varianten voor een toekomstig stelsel.

1. Vereenvoudig het huidige stelsel.
2. Verzeker alle werkenden op dezelfde wijze, waaronder ook zelfstandigen.
3. Een basisverzekering voor alle werkenden met een verplichte aanvullende werknemersverzekering door werkgevers.

In Pensioenitems 2024, nummer 2 melden wij u dat.

Minister Van Hijum (SZW) liet in een kamerbrief en persbericht van 28 januari jl. weten op korte termijn het huidige stelsel te willen verbeteren en vereenvoudigen. Hij gaat daarbij variant 1 verder uitwerken. De andere varianten bieden volgens de minister inspiratie voor de lange termijn.

In de kamerbrief gaat hij in op het vervallen van het onderscheid tussen de beoordeling op volledige en duurzame arbeidsongeschiktheid op grond van de IVA en de beoordeling op gedeeltelijke en niet-duurzame arbeidsongeschiktheid op grond van de WGA. Die zou voor blijvend arbeidsongeschikten tot een verlaging leiden van de uitkering van 75% naar 70% van het dagloon van de werknemer.

Zowel het afschaffen van de WGA-vervolguitkering als van de IVA-uitkering leidt volgens de minister tot meer risicoafhankelijke doorberekening van uitkeringslasten aan werkgevers. Een verlaging van de WIA drempel, nu 35%, zal tot een hogere instroom leiden. In de huidige kabinetsperiode zal de minister hiermee aan de slag gaan.

Belastingen en met pensioen gaan

De Belastingdienst ziet dat mensen die de AOW leeftijd bereiken soms fouten maken of verrast worden door de fiscale veranderingen in hun situatie. Ook bellen ze met vragen naar de belastingtelefoon.

Want bij het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd veranderen behalve het inkomen ook verschillende belastinggerelateerde zaken. De Belastingdienst heeft weinig inzicht hoe bijna-AOW-gerechtigden hiermee omgaan en waar ze tegenaan lopen bij het regelen van hun (toekomstige) belastingzaken. Daarom heeft de belastingdienst daar onderzoek naar laten doen.

Hieronder geven wij de conclusies en aanbevelingen uit het rapport.

Conclusies

- Bijna AOW-gerechtigden hebben veel vragen en voelen zich onzeker. Ze beginnen desondanks relatief laat met het zoeken naar informatie over wat ze moeten regelen rondom hun pensioen.
- De informatiebehoefte is veel breder dan belastingen alleen. Er is behoefte aan één centraal informatiepunt dat overzicht biedt en daarbij ook doorverwijst naar de Belastingdienst.
- De Belastingdienst moet antwoord geven op wat er op belastinggebied bij AOW en pensioen verandert en op concrete vragen die mensen hebben rondom belastingen en toeslagen.

Aanbevelingen

- Claim als Belastingdienst niet de rol van centraal informatiepunt. Laat dit aan partijen die hier logischerwijs meer voor in aanmerking komen. Zoals de SVB, pensioenuitvoerders, lijfrente-aanbieders en/of de Rijksoverheid. Zoek met deze partijen de samenwerking zonder de regie te nemen. Draag bij aan stroomlijning van de informatievoorziening. Zo wordt de informatie van de Belastingdienst beter en tijdig gevonden.
- Spits de informatievoorziening op de website meer toe op concrete vragen van mensen rondom het netto inkomen uit AOW en aanvullend pensioen, de hoogte van de eerste aanslag, de consequenties van blijven werken, toeslagen, het toepassen van de loonheffingskorting e.d. Hierdoor kunnen mensen informatie beter toepassen op hun eigen situatie. Daarbij kan het ook helpen wanneer men eerst enkele relevante profielvragen invult, zoals dat ook gebeurt op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/algemene-ouderdomswet-aow/vraag-en-antwoord/checklist-met-pensioen-gaan>.

- Overweeg om voor het onderwerp AOW en pensioen aansluiting te zoeken bij de life events campagne. Mensen zien het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd en met pensioen gaan als een life event. Wijs mensen via een algemene campagne erop dat deze gebeurtenis fiscale consequenties heeft en dat zij zich hierover kunnen informeren op de website.

Good practices SIRA

DNB heeft een versie van good practices SIRA gepubliceerd ter consultatie. Daarop kon tot 17 januari 2025 worden gereageerd.

Na publicatie van de eerste good practices in 2015 heeft DNB geconstateerd dat instellingen zich bij het opstellen van de SIRA in veel gevallen slechts richten op het invullen van de elementen die DNB in haar good practices heeft aangereikt. De eigen reflectie op de van toepassing zijnde integriteitsrisico's blijft daarbij in veel gevallen beperkt. Daardoor worden nieuwere inzichten en mogelijkheden in de praktijk vaak niet meegenomen.

DNB vindt dat hierdoor vaak onvoldoende inzicht bestaat in de integriteitsrisico's die de instelling concreet loopt. DNB vindt dat de SIRA vaak niet of onvoldoende wordt gebruikt als een (dynamisch) document voor het identificeren, analyseren en mitigeren van integriteitsrisico's. Daarom besluit DNB tot een herziening van de SIRA good practices.

Keuzerecht bedrag ineens; vanaf 1 juli 2026?

In de voorgaande edities van Pensioenitems hebben wij meermaals stilgestaan bij de ontwikkelingen rondom het keuzerecht bedrag ineens. Aan het eind van 2024 is het wetsvoorstel Wet herziening bedrag ineens goedgekeurd in de Tweede Kamer. Daarna heeft minister Van Hijum (SZW), op 7 februari jl. de vragen van de Eerste Kamer beantwoordt. De vragen hebben vooral betrekking op de uitvoerbaarheid van de wet en de gevolgen die een opname van een bedrag ineens kan hebben op de inkomenspositie van pensioengerechtigden met toeslagen en/of schulden.

Deelnemers kunnen volgens de minister nu al op de site van de Belastingdienst een proefberekening maken om een inschatting te maken van de gevolgen van een wijziging van het inkomen voor toeslagen. In aanvulling op deze bestaande rekentool zal de regering ook een specifieke tool laten ontwikkelen voor opname van het bedrag ineens.

Momenteel onderzoekt de regering of uitstel van opname van het bedrag ineens wenselijk is en zo ja, naar welke datum. Dit zal gebeuren in overleg met de sector. Gelet op de samenloop met de transitie lijkt op dit moment uitstel naar 1 juli 2026 het meest realistisch. Op dit moment is nog geen besluit genomen over uitstel. Aangezien uitstel budgettaire gevolgen heeft, zal waarschijnlijk pas tijdens de voorjaarsbesluitvorming over de rijksbegroting een besluit genomen worden over het uitstel.

Bij schrijven van dit nieuws heeft de Eerste Kamer het voornemen het wetsvoorstel in maart/april 2025 plenair te behandelen. Die behandeling zal naar verwachting op 18 maart voorafgegaan worden door een bijeenkomst met deskundigen.

Toezicht in beeld 2024 - 2025

DNB schrijft hierin dat gedurende 2025 veel van haar capaciteit naar de pensioentransitie zal gaan. Daarnaast zal ook het implementeren van Europese wetgeving, zoals DORA, capaciteit vergen. Vanaf 2025 zal DNB extra aandacht geven aan risico's ten gevolge van technologische vernieuwingen, cyberdreigingen en geopolitieke spanningen. DNB zal aandacht blijven geven aan risico's die samenhangen met klimaatverandering, duurzaamheid en financieel economische criminaliteit.

DNB schrijft dat uit onderzoek blijkt dat het vertrouwen in de gezondheid van Nederlandse financiële instellingen bij huishoudens stabiel is. Pensioenfondsen hebben een middelgrote tot grote impact op dat vertrouwen.

Uit een speciaal risicomodel voor transitierisico's blijken hoge risico's die verband houden met de pensioentransitie. Voor het toezicht op andere risico's dan het transitierisico kiest DNB voor lichtere toezichtinstrumenten.

